

Riedsútstel

It Beslút	: 3 september 2026
Agindapunt	: 9
Status	: Besluitvormend
Program	: 6 – Sociaal Domein
Portefúljehâlder	: D. Fokkema
Amtner	: D. de Wolff
Bylage	: 1. MV-15-4 – Borging doorontwikkeling Bloeizone Tytsjerksteradiel
Saak- en stiknûmer	: 2026042123718 en 26ZG137221

Underwerp

Borging Tytsjerksteradiel Bloeit

Wy stelle jo foar te besluten om:

Een incidenteel budget van € 85.000,- beschikbaar te stellen voor subsidies voor Bloeiweken en -activiteiten in 2027.

Koarte gearfetting

In de vorige raadsperiode is de ambitie geformuleerd om als eerste gemeente te fungeren als integraal werkende Bloeizone. Dit met het doel om een omgeving te creëren waarin inwoners gezond en gelukkig oud(er) kunnen worden. De afgelopen jaren hebben we de basis gelegd om onze ambitie werkelijkheid te maken. Met de ontwikkeling van een Bloeizone-aanpak ("Tytsjerksteradiel Bloeit!"), willen we de komende jaren verder werken aan deze ambitie. Het jaar 2027 fungeert als overgangsjaar waarin opnieuw een subsidieregeling wordt opgesteld voor het organiseren van Bloeiweken en -activiteiten.

Foech ried/kolleezje

De raad heeft budgetrecht en is bevoegd voor het vaststellen van financiële middelen via de begroting.

Ynliding

De gemeenteraad heeft op 19 februari 2026 de motie "*Borging doorontwikkeling Bloeizone Tytsjerksteradiel*" aangenomen. In deze motie verzoekt de raad het college om de stap te zetten van tijdelijke financiering naar structurele inbedding van de Bloeizone-aanpak, zodat geen onderbreking ontstaat in de ondersteuning van dorpen bij de organisatie van Bloeiactiviteiten vanaf 2027.

In 2025 en 2026 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor het organiseren van Bloeiweken en -activiteiten. De ervaringen laten zien dat deze activiteiten bijdragen aan verbinding, positieve gezondheid en mienskiipskracht. Tegelijkertijd is gebleken dat tijdelijke subsidies en incidentele projectmatige ondersteuning onvoldoende zijn om deze beweging duurzaam te verankeren.

Naar aanleiding van de motie is de interne werkgroep "Tytsjerksteradiel Bloeit" gestart met de verkenning op welke wijze de Bloeizone-aanpak inhoudelijk, organisatorisch en financieel kan worden geborgd. De werkgroep bestaat momenteel uit de volgende disciplines: welzijn, biodiversiteit, gezondheid, sport & bewegen, duurzaamheid en coördinatie burgerinitiatieven. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor dit voorstel.

Histoarje

- 11 juli 2024: Motie Bloeizone Tytsjerksteradiel;
- 28 november 2024: Motie Start Bloeizone Tytsjerksteradiel;
- 20 maart 2025: Openstelling Subsidieregeling Bloeiweken Tytsjerksteradiel 2025;
- 16 april 2025: Motie Aanvullen Subsidieregeling Bloeiweken Tytsjerksteradiel 2025;
- 7 juni 2025: Openstelling Subsidieregeling Tytsjerksteradiel Bloeit 2025;
- 6 november 2025: Motie Versterking organisatie Bloeizone activiteiten Tytsjerksteradiel;
- 19 februari 2026: Borging doorontwikkeling Bloeizone Tytsjerksteradiel.

Te berikken effekt

Voor de periode 2027 en verder wordt een integrale Bloeizone-aanpak ("Tytsjerksteradiel Bloeit") ontwikkeld en uitgewerkt in een Plan van Aanpak. Dit plan beschrijft de overgang van incidentele ondersteuning naar structurele borging (inhoudelijk, organisatorisch en financieel) en heeft als doel de aanpak te versterken, de rolverdeling te verduidelijken, aansluiting bij bestaande subsidieregelingen te borgen en ruimte te bieden voor doorontwikkeling.

Verder wordt de continuïteit in de ondersteuning van dorpen bij de organisatie van Bloeiweken en -activiteiten in 2027 geborgd door opnieuw € 85.000 beschikbaar te stellen via een subsidieregeling. Tegelijkertijd wordt onderzocht hoe Bloeiactiviteiten kunnen landen in een brede subsidieregeling voor de Mienskip vanaf 2028. Een voorstel voor structurele financiering van Bloeiweken en -activiteiten vanaf 2028 wordt nog uitgewerkt.

Argumenten

1. *Investeren in T-diel Bloeit = investeren in preventie*
Het borgen van de Bloeizone-aanpak binnen onze gemeente helpt ons om de bredere transformatie van zorg naar gezondheid en welzijn mogelijk te maken. Bloeizones leveren een waardevolle bijdrage aan welzijn van (kwetsbare) inwoners zoals bijvoorbeeld ouderen. Bloeizone-initiatieven zorgen voor een sterke verbinding tussen generaties, gaan eenzaamheid tegen en geven het gevoel van erbij horen en actief kunnen bijdragen aan een gemeenschap. Dit is essentieel voor een gezond en gelukkig leven. Investeren in Tytsjerksteradiel Bloeit betekent dus eigenlijk investeren in preventie.
2. *Aansluiting op (beleids)ontwikkelingen*
Tytsjerksteradiel Bloeit sluit aan op verschillende beleidsterreinen en draagt daardoor in brede zin bij aan zowel gemeentelijke als landelijke beleidsontwikkelingen en -ambities. Denk hierbij aan het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), de Omgevingsvisie, het Volkshuisvestingsprogramma, Visie versterken sociale basis, Global Goals, Gezondheidsbeleid etc.
3. *Bottum up initiatieven stimuleren*
Naast dat het bloeizone gedachtengoed gedragen wordt door de gemeente, begint het gedachtengoed steeds meer te leven onder de inwoners van onze gemeente. Bij Bloeizone-initiatieven zoals Bloeiweken en -activiteiten is het van belang dat dit ontstaat vanuit de dorpen zelf. De gemeente heeft de taak om deze initiatieven van onderop te stimuleren en te faciliteren.

4. *Structurele verandering Bloeizone*

Een eenmalige subsidieverlening in 2025 en 2026 is niet voldoende om een structurele verandering teweeg te brengen op het gebied van gezondheid. Sommige dorpen zetten in 2026 pas de eerste stappen en werken toe naar een eerste volwaardige Bloeiweek in 2027. Door de subsidie wederom beschikbaar te stellen in 2027, stimuleren we inwoners om samen te werken aan een omgeving waar mensen gezond oud kunnen worden (Bloeizone).

5. *Integrale samenwerking*

Tytsjerksteradiel Bloeit is een belangrijk instrument voor integrale samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie, doordat het verschillende beleidsterreinen verbindt vanuit één gezamenlijke werkwijze. De aanpak brengt verschillende terreinen zoals sociaal domein, veiligheid en de fysieke leefomgeving bij elkaar rondom gedeelde opgaven als positieve gezondheid, preventie en gezonde leefomgeving. Door niet vanuit losse projecten of afdelingen te werken, maar vanuit initiatieven van dorpen, wordt samenwerking tussen afdelingen vanzelfsprekend en inhoudelijk gestuurd. Tytsjerksteradiel Bloeit kan zo op langere termijn bijdragen aan een effectievere en samenhangende inzet van gemeentelijke middelen in het dagelijks werk.

Alternativen

Geen verdere borging en ondersteuning

Het wegvallen van ondersteuning vanuit de gemeente in de vorm van subsidie en het niet op lange termijn borgen van de aanpak leiden tot het wegvallen van opgebouwde energie, netwerken en positieve effecten in de dorpen. Dit alternatief wordt als onwenselijk geacht.

Kanttekenings/risiko's

1. *Afhankelijkheid van enkele kartrekkers*

Door één vast aanspreekpunt te combineren met integrale verankering kan dit risico worden beperkt. Beperkte beschikbaarheid in tijd is hierbij een uitdaging.

Finânsjes

Het bestaande budget van € 85.000 voor Bloeiweken en -activiteiten wordt ook in 2027 beschikbaar gesteld middels een nog op te stellen subsidieregeling, waarbij 2027 wordt aangemerkt als overgangsjaar.

De structurele inbedding vindt vanaf 2028 plaats in een brede subsidieregeling voor de Mienskip. De benodigde structurele middelen zijn nog niet bekend. In de loop van 2027 wordt duidelijk wat de besteding is van de middelen voor Bloeiweken en -activiteiten. Dan kunnen er financiële keuzes worden gemaakt voor de langere termijn. Deze keuzes worden betrokken bij de behandeling van de Kadernota 2028.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Burgerparticipatie vormt de kern van de aanpak van Tytsjerksteradiel Bloeit! We merken dat het thema steeds meer gaat leven in de dorpen.

Kommunikaasje

N.v.t.

Yntegraliteit

Dit advies is opgesteld in samenspraak met de afdelingen Wmo & welzijn, Omgeving, Dienstverlening, Beheer en beleid buitenruimte en Financiën.

Previnsje

Preventie vormt de kern van de Bloeizone-aanpak.

Gearwurking

N.v.t.

Ferfolchtrajekt

- Na positief besluit wordt de nieuwe subsidieregeling uitgewerkt voor 2027 en voorgelegd aan het college ter besluitvorming;
- De interne werkgroep werkt de Bloeizone-aanpak verder uit in een Plan van Aanpak voor de jaren 2027 e.v.;
- De mogelijkheden worden onderzocht om de Bloeisubsidies structureel te borgen in een brede subsidieregeling voor de Mienskip vanaf 2028, om de Bloeizone beweging ook na 2027 te kunnen borgen.

Evaluaasje

N.v.t.

Burgum, 9 juni 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

dhr. mr. K.A. Breuker

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 9 juni 2026,
punt nummer: @;

Beslút:

Een incidenteel budget van € 85.000,- beschikbaar te stellen voor subsidies voor Bloeiweken en -activiteiten in 2027.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 3 september 2026.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A. Breuker